

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2026. № 5. ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.2>

УДК 657

G. Datsenko,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting and Taxation,, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8327-7301>

CERTAIN ASPECTS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL ASSESSMENT OF THE INVESTMENT SECURITY OF AN ENTERPRISE

Г. В. Даценко,

д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування, Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

The article examines the theoretical and applied aspects of accounting and analytical support for assessing the investment security of an enterprise under current economic challenges. The relevance of the topic is driven by crisis phenomena in Ukraine's economy caused by military actions, political instability,

and limited investment resources, which increase the importance of forming an effective system for ensuring investment security at the enterprise level.

It is substantiated that investment security is an important component of the overall economic security of an enterprise and is determined by the level of its financial stability, solvency, and ability to attract and efficiently use investment resources. It is established that a key role in forming the information base for managerial decision-making is played by the system of accounting and economic analysis, which ensures the collection, processing, generalization, and interpretation of data on the enterprise's financial and economic activities.

The structure of the enterprise's economic security is considered, its main components (financial, personnel, technical-technological, informational, political-legal, etc.) are identified, and the place of the investment component within this system is substantiated. The mechanism for ensuring economic security is analyzed, and the role of the accounting and analytical system as a tool for monitoring, control, and assessment of the level of investment security is defined.

Approaches to evaluating investment activity from the perspectives of both external users (investors) and internal users are proposed. The feasibility of applying horizontal analysis and a system of relative financial indicators (liquidity, financial stability, solvency) to determine investment attractiveness and security is justified. The stages of forming accounting and analytical support are identified, including the collection of primary data, its verification, analytical processing, and reporting for managerial decision-making.

It is proved that the effective functioning of the accounting and analytical support system contributes to minimizing investment risks, enhancing the financial stability of the enterprise, and ensuring its sustainable development. The proposed methodology for a comprehensive analysis of investment attractiveness does not require significant additional resources, is practical for implementation, and improves the validity of managerial decisions under conditions of uncertainty.

У статті досліджено теоретичні та прикладні аспекти обліково-аналітичного забезпечення оцінки інвестиційної безпеки підприємства в умовах сучасних економічних викликів. Актуальність теми зумовлена кризовими явищами в економіці України, спричиненими воєнними діями, політичною нестабільністю та обмеженістю інвестиційних ресурсів, що підвищує значущість формування ефективної системи забезпечення інвестиційної безпеки на рівні підприємств.

Обґрунтовано, що інвестиційна безпека є важливою складовою економічної безпеки підприємства та визначається рівнем його фінансової стійкості, платоспроможності, здатності до залучення та ефективного використання інвестиційних ресурсів. Визначено, що ключову роль у формуванні інформаційної бази для прийняття управлінських рішень відіграє система бухгалтерського обліку та економічного аналізу, яка забезпечує збір, обробку, узагальнення та інтерпретацію даних щодо фінансово-господарської діяльності підприємства.

Розглянуто структуру економічної безпеки підприємства, виділено її основні складові (фінансову, кадрову, техніко-технологічну, інформаційну, політико-правову та інші) та обґрунтовано місце інвестиційної складової в цій системі. Проаналізовано механізм забезпечення економічної безпеки підприємства та визначено роль обліково-аналітичної системи як інструменту моніторингу, контролю та оцінки рівня інвестиційної безпеки.

Запропоновано підходи до оцінки інвестиційної діяльності підприємства з позицій як зовнішніх (інвесторів), так і внутрішніх користувачів інформації. Обґрунтовано доцільність застосування горизонтального аналізу та системи відносних фінансових показників (ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності) для визначення інвестиційної привабливості та безпеки підприємства. Визначено етапи формування обліково-аналітичного забезпечення, які включають збір первинної інформації, її перевірку, аналітичну обробку та формування звітності для прийняття управлінських рішень.

Доведено, що ефективне функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення сприяє мінімізації ризиків інвестиційної діяльності, підвищенню фінансової стійкості підприємства та забезпеченню його сталого розвитку. Запропонована методика комплексного аналізу інвестиційної привабливості не потребує значних додаткових ресурсів, є доступною для практичного використання та дозволяє підвищити обґрунтованість управлінських рішень в умовах невизначеності.

Keywords: *investment security; economic security of the enterprise; accounting and analytical support; investment activity; financial stability; investment attractiveness.*

Ключові слова: *інвестиційна безпека; економічна безпека підприємства; обліково-аналітичне забезпечення; інвестиційна діяльність; фінансова стійкість; інвестиційна привабливість.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. На сьогодні внаслідок повномасштабного вторгнення, політичної нестабільності, кризового стану вітчизняної економіки, практичного самоусунення державних органів від регулювання та здійснення інвестиційних процесів, а відтак – відсутності слабкого інвестиційного клімату, українські підприємства не спроможні нарощувати інвестування. Що спонукає до того, що вкрай необхідна якнайшвидша й якісна розбудова інвестиційних процесів в Україні з урахуванням її інвестиційної безпеки, формування дієвої системи її забезпечення.

Інвестиційна безпека підприємств різних галузей залежить від джерел, обсягів та методів фінансового забезпечення. В сучасних умовах більшість підприємств не мають можливості функціонувати без достатнього обсягу фінансових ресурсів, які можливо отримати за рахунок взаємодії із зовнішніми інвесторами. Відсутність комплексного підходу до облікового відображення елементів забезпечення інвестиційної безпеки унеможливує

створення інформаційної бази для аналізу формування та використання інвестиційних ресурсів підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичній розробці питань, пов'язаних з підтримкою достатнього рівня економічної та інвестиційної безпеки на всіх рівнях управління, багато уваги приділяли: І. Барановський, К. Боримська, Л. Гнилицька, Д. Грицишен, А. Дикий, В. Жук, В. Кириленко, Я. Крупка, О. Лаговська, В. Мірошник, В. Труш та інші науковці. Значний внесок у дослідження проблеми обліково-аналітичного забезпечення процесу управління зробили такі вчені: Ф. Бутинець, Г. Кірейцев, Я. Крупка, Л. Гнилицька, О. Гудзинський, М. Дем'яненко, М. Пушкар, П. Саблук, В. Самочкін, М. Чумаченко, Н. Правдюк, Т. Мулик, О. Подолянчук й інші. Віддаючи належне науковій та практичній значущості праць згаданих учених, слід зазначити, що у вітчизняній і зарубіжній літературі дотепер не знайшли відповідного відображення деякі важливі аспекти здійснення обліково-аналітичного забезпечення управління інвестиційною безпекою підприємств.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження окремих аспектів з удосконалення бухгалтерського обліку та економічного аналізу інвестиційної безпеки підприємства як основи підвищення рівня його інвестиційної привабливості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблема формування економічної безпеки є надзвичайно важливою для вітчизняної економічної науки за умов сьогодення. Це пояснюється тим, що, по-перше, акцент досліджень і практичного вирішення даної проблеми змістився на рівень підприємств у зв'язку з посиленням їх самостійності та відповідальності, а також безперечною необхідністю забезпечення економічної безпеки як складової, що впливає на інвестиційну привабливість підприємства.

Так, спочатку пандемія коронавірусу виявилася найбільшим глобальним викликом з часів Другої світової війни і вона принесла масштабні наслідки медичного, політичного, економічного характеру, а також зміни у сфері

безпеки. А тоді ще й 2022 р. розпочався зловісно: смертоносна агресивна війна в Україні призвела до жахливих людських жертв, поставила під загрозу міжнародний порядок і наразила незліченну кількість підприємств на ризик. У результаті загрозами із зовнішнього середовища для вітчизняних підприємств стали скорочення ринків збуту, погіршення стану фінансової системи, спад загального обсягу виробництва, що призвело до зростання невиконання ними договорів тощо.

Таким чином, багато підприємств знаходяться на межі банкрутства, зростає ризик втрати ними життєдіяльності, саморозвитку і прогресу, втрати економічної незалежності та конкурентоспроможності, що призводить до значного зниження їх економічної безпеки. Як відомо, несвоєчасне усунення проблем щодо економічної безпеки на рівні підприємства спричиняє негативні наслідки в масштабах усієї економіки країни. Саме тому, за сучасних умов господарювання забезпечення економічної безпеки підприємств є найпершою передумовою для забезпечення економічної безпеки суб'єктів більш високого економічного рівня. Це потребує створення відповідної ефективної системи безпеки підприємства, першочерговим завданням якої є своєчасна оцінка й аналіз економічної безпеки.

Механізм забезпечення економічної безпеки підприємств може складатися з різного ступеня структуризації та формалізації. Дія механізму реалізації економічної безпеки підприємства спрямована на досягнення економічної безпеки підприємства за рахунок мінімізації зовнішніх та внутрішніх загроз, які зумовлені ризиками, а також за рахунок ефективного управління. А забезпечення організації бухгалтерського обліку як елементу системи економічної безпеки підприємства є основним процесом при обробці, аналізі та систематизації даних про факти господарського життя. Отже, бухгалтерський облік як інформаційна система генерує формування об'єктивної інформації про підприємство і забезпечує зацікавлених користувачів інформацією про реальний стані фінансово-господарської діяльності підприємства [9]. Тому, результат взаємодії механізму

забезпечення економічної безпеки із системою бухгалтерського обліку полягає у надходженні необхідної інформації для організації процесу виробництва відповідно до сукупності інтересів підприємства.

Проблема забезпечення економічної безпеки є достатньо новою для сучасної економічної науки. Хоча останнім часом дане питання набуває особливої актуальності, про що свідчать часті появи наукових праць, присвячених окремим її складовим, зокрема – інвестиційній безпеці.

Економічна безпека підприємства визначається якісними та кількісними показниками, найважливішим серед яких, вважаємо, можна визначити рівень економічної безпеки. Наведений показник залежить від можливості управлінського персоналу підприємства і керівників усіх рівнів ефективно уникнути потенційних загроз та мінімізації наслідків окремих негативних складових зовнішнього і внутрішнього середовища. Структура механізму реалізації економічної безпеки підприємства формується з декількох блоків.

Погляди дослідників, щодо визначення структурних елементів економічної безпеки підприємства також не мають єдиного наукового підходу. Зазначимо, що більшість дослідників визначають такі складові як: фінансова; інтелектуальна, кадрова; техніко-технологічна; політико-правова; інформаційна; екологічна; силова [6, с. 77].

Наведемо узагальнену послідовність процесу забезпечення економічної безпеки підприємства у розрізі її фінансової складової [6, с. 78]:

- 1) оцінка загроз негативної ймовірності реалізації дій щодо право-політичної складової рівня економічної безпеки;
- 2) аналіз поточного стану забезпечення фінансової складової економічної безпеки;
- 3) аналіз ефективності запобігання ймовірним наслідкам впливу негативних факторів впливу на фінансову складову економічної безпеки підприємства;

4) планування порядку дій із забезпечення фінансової складової економічної безпеки, а також оголошення рекомендаційних пропозицій щодо її реалізації;

5) бюджетування та планування в частині практичного впровадження запропонованого комплексного порядку дій;

6) планування необхідного обсягу фінансових ресурсів;

7) поточна реалізація запланованих дій в процесі здійснення підприємством господарської діяльності.

Інтелектуальна складова і кадрова складова – визначають, в першу чергу, інтелектуальне та професійне забезпечення кадрами. Порядок інтелектуальної складової та кадрової складової економічної безпеки повинен охоплювати взаємозалежні, та власні напрями діяльності того чи іншого суб'єкта господарювання.

Техніко-технологічна складова – передбачає оцінку ринку технологій щодо виробництва продукції аналогічного профілю певного підприємства.

Політико-правова – охоплює такі елементи економіко-організаційного напрямку: оцінка ймовірності негативного впливу; аналіз поточного рівня забезпечення безпеки; планування комплексних дій спеціальними підрозділами підприємства; реалізація ресурсного планування; планування складання бюджетів в частині забезпечення роботи ряду функціональних підрозділів підприємства.

Інформаційна – формується в такій спосіб: проводиться збір різних видів інформаційного забезпечення, щодо способу діяльності підприємства; оцінюється отримана інформація із дотриманням загальноприйнятих дій.

Проведення діяльності підприємства пов'язане з рядом ймовірнісних загроз, оскільки здійснюється в умовах впливу ризику підприємницької діяльності. Мінімізація рівня ризику є виправданою для підприємств лише за умови досягнення в результаті реалізації заходів антикризового управління, тобто, за рахунок залучення інвестиційних ресурсів.

Крім того, необхідно виділити такі основні джерела загрози економічної безпеки підприємства, що формуються в системі бухгалтерського обліку:

1) порядок внутрішнього регулювання бухгалтерського обліку на підприємстві (положення про бухгалтерську службу, облікова політика для цілей бухгалтерського, управлінського та податкового обліку, форма бухгалтерського обліку);

2) функціонування облікової системи (збір первинних облікових даних, формування облікових регістрів, зберігання і захист бухгалтерської інформації, формування та подання бухгалтерської звітності);

3) порушення вимог законодавства;

4) ненадійний персонал організації (керівництво, фахівці бухгалтерської служби) [8].

Тому, при реалізації інвестиційних проектів необхідним є забезпечення економічної безпеки підприємства, яке повинно здійснюватися на всіх рівнях. Оскільки реалізація інвестиційних проектів пов'язана з впливом низки факторів, як зовнішніх так і внутрішніх, необхідно окреслити систему управління інвестиційними ризиками при реалізації запропонованих проектів. Адже така система забезпечить підвищення фінансової стійкості підприємства, і таким чином – сприятиме забезпеченню економічної безпеки підприємства.

Забезпечення інвестиційної безпеки має подвійну природу. З одного боку, оцінка стану інвестиційної безпеки дозволяє інвестору встановити ступінь загроз при спрямуванні ресурсів в інвестиційний проект. З іншого – дозволяє підприємству залучити заплановані обсяги фінансування. Тому, обґрунтування місця інвестиційної безпеки та її елементів у складі економічної безпеки є об'єктивною необхідністю для всіх учасників інвестиційного процесу.

У світлі системних кризових явищ та розвитку глобального інтеграційного процесу, саме інвестиційна складова економічної безпеки може виявитися визначальним фактором формування необхідного рівня фінансової стабільності підприємств. Враховуючи мінливу нестабільну

ситуацію у різних сферах функціонування економіки, інвестиційні вкладення стануть визначальним фактором покращення діяльності реального сектора економіки та України в цілому в післявоєнному періоді.

Таким чином, нами у складі економічної безпеки виділено інвестиційну складову та обґрунтовано її змістовне наповнення, що сприятиме ефективній організації, реалізації та визначенню місця операцій із забезпечення інвестиційної безпеки серед об'єктів бухгалтерського обліку з метою прийняття управлінських рішень задля мінімізації ризиків усіх учасників інвестиційного процесу.

У сфері безпеки необхідно визначити такі головні шляхи використання обліково-аналітичного забезпечення управління інвестиційною безпекою підприємства:

- 1) моніторинг наявного рівня інвестиційної безпеки підприємства в сукупності та в розрізі головних функціональних частин;
- 2) задоволення потреб в інформації суб'єктів безпеки (внутрішніх та зовнішніх);
- 3) надання можливості врахувати аспекти в час, коли йде процес прийняття та реалізації кожного рішення менеджерами підприємства;
- 4) відстеження зміни рівня інвестиційної безпеки підприємства під впливом викликів, ризиків та загроз;
- 5) оцінювання та забезпечення максимально ефективного використання наявних ресурсів;
- 6) поєднання інтересів підприємства та функціонування зовнішнього середовища, інтересів власників, менеджерів та працівників для забезпечення сталого розвитку підприємства [5].

Також можна сформулювати основні функції обліково-аналітичного забезпечення системи управління як частини інформаційно-аналітичного забезпечення:

- а) інформаційна – забезпечення системи управління даними про діяльність підприємства внутрішніх і зовнішніх користувачів;

б) облікова – зображення фактів господарської діяльності підприємств;
в) аналітична – виконання на підставі первинної аналітичної інформації економічного аналізу діяльності.

Головними завданнями для обліково-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки підприємства мають бути:

- оцінка діяльності підприємства за вказаними напрямками;
- облік господарських операцій за цільовими шляхами на базі бухгалтерського обліку з використанням нефінансових показників;
- контроль використання матеріальних та нематеріальних ресурсів, точного зображення всіх господарських операцій на етапі планування, обліку та відповідності аналітичної інформації;
- формування аналітичних бюджетів як джерел акумулювання планових, облікових та аналітичних даних [3].

Цільове завдання системи обліково-аналітичного забезпечення як частини системи інвестиційної безпеки підприємства полягає у з'єднанні операцій обліку та аналізу в один процес, здійснення оперативного мікроаналізу, забезпеченні безперервності цього процесу і використанні його результатів за для створення бази даних для прийняття управлінських рішень.

Більш глибоке вивчення сутності обліково-аналітичного забезпечення управління інвестиційною безпекою підприємства дає змогу охарактеризувати головні етапи:

- 1) з використанням сформованого масиву первинної облікової інформації здійснюються виявлення, відбір, фільтр, узагальнення даних, що стосуються зміни рівня безпеки;
- 2) узагальнені облікові дані підлягають спеціальній аудиторській перевірці на достовірність та доцільність використання для цілей безпеки;
- 3) використання методів аналізу для обробки перевірених облікових даних;

4) об'єднання, узагальнення, формування звітів для використання користувачами – суб'єктами безпеки [5].

Система обліково-аналітичного забезпечення менеджменту відіграє важливу роль у функціонуванні системи управління підприємством, забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів та реагуючи на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища. Під системою розуміють сукупність множин взаємопов'язаних елементів, які утворюють певну цілісність, що наведено на рисунку 1.

Аналіз є проміжним етапом процесу управління між збором інформації і прийняттям рішень щодо оперативного регулювання виробництва і планування господарської діяльності економічних суб'єктів.

Рис.1. Елементи обліково-аналітичної системи інвестиційної безпеки підприємства [5]

Аналіз вимагає знання методів та прийомів, що дає можливість розкрити внутрішню природу об'єкта, його взаємозв'язки і напрями розвитку [2]. Щодо визначення об'єктів аналізу зазначимо, що вчені одностайні в своїх позиціях та вважають об'єктами економічного аналізу результати господарської діяльності. Різниця полягає лише у їх деталізації. Деякі науковці приводять розширене визначення об'єкта економічного аналізу, зокрема у [4], вважають, що об'єкти аналізу – це передусім окремі економічні явища, процеси, проблеми, питання, показники. Позиція авторів [7, с. 21] полягає в тому, що об'єктами аналізу, наприклад, можуть бути економічні

результати діяльності суб'єкта господарювання, фінансовий стан, платоспроможність, ліквідність, фінансові результати, обсяги виробництва та реалізації, собівартість, забезпечення трудовими, матеріальними та фінансовими ресурсами, характер їх використання. Об'єкти, які відносяться до складових економічного аналізу, вивчаються через застосування його характерних ознак. Вивчення економічних явищ та процесів, пов'язаних з діяльністю підприємства, здійснюється з позиції цільового спрямування, системності, комплексності, періодичності, достовірності і точності, зрозумілості та адекватності тлумачення [7, с. 23-24].

Виходячи з цих визначень, інвестиційна безпека як фактор, що обумовлює порядок забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами та характер їх використання, а також об'єкт, що виражає певні господарські процеси є об'єктом економічного аналізу (рис. 2).

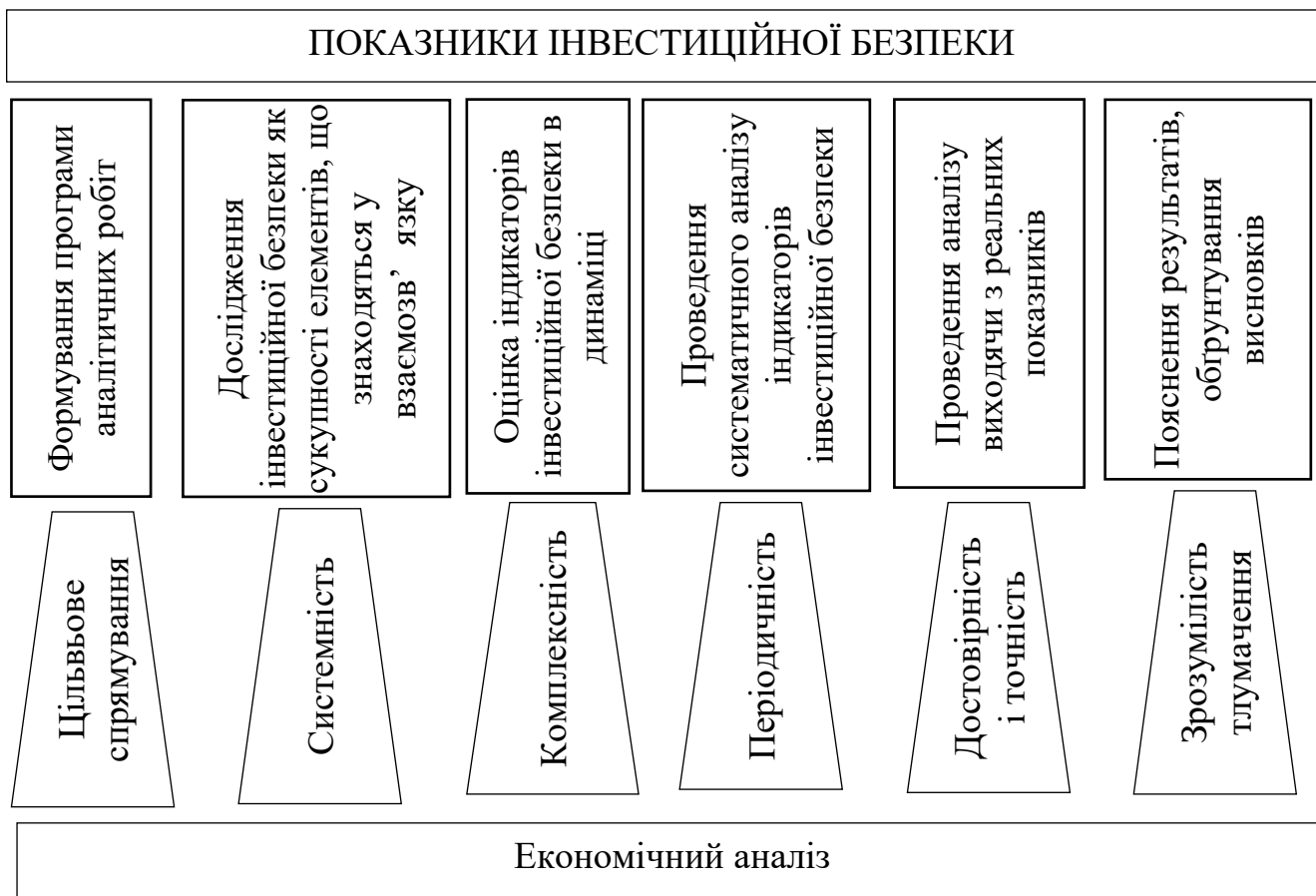

Рис. 2. Вимоги до аналізу індикаторів інвестиційної безпеки підприємства

Таким чином, на підставі вищезазначеного можна стверджувати, що інвестиційна безпека як об'єкт економічного аналізу має загальні характеристики, обумовлені сутністю цього поняття і його роллю у фінансово-господарській діяльності підприємства (взаємодія з іншими об'єктами, зміна в часі).

Вважаємо, що аналіз інвестиційної діяльності в частині забезпечення інвестиційної безпеки можна розглядати з позиції інвесторів, а також з позиції ефективності управління процесами формування та використання інвестиційних ресурсів на рівні підприємства (рис. 3).

Рис. 3. Підходи до аналізу інвестиційної діяльності в частині забезпечення інвестиційної безпеки підприємства

Процес здійснення оцінки інвестиційної привабливості та результатів інвестиційної діяльності підприємства внутрішніми користувачами є більш достовірним, адже передбачає розрахунки на основі показників управлінської звітності підприємства, у той час, як здійснення такої оцінки зовнішніми

користувачами значно ускладняється умовами обмеження в інформаційного забезпечення виключно показниками оприлюдненої фінансової звітності [1].

Для оптимізації процесу оцінки інвестиційної діяльності та інвестиційної привабливості підприємства нами запропоновано такі два етапи:

1. Використання загального методу аналізу, а саме, горизонтального аналізу;

2. Розрахунок відносних коефіцієнтів щодо оцінки фінансової стійкості та платоспроможності з визначенням змін питомої ваги показників інвестиційної активності в структурі загальних пов'язаних показників.

Дана методика комплексного аналізу інвестиційної привабливості та інвестиційної діяльності враховує умови обмеженості інформаційних ресурсів, не потребує залучення додаткових спеціалістів, є зрозумілою для зовнішніх користувачів. Вона дає можливість оцінити реальні зміни фінансового стану суб'єкта господарювання, вплив активізації чи сповільнення інвестиційної діяльності на фінансові результати та допомагає у прийнятті відповідних рішень.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. У результаті проведеного дослідження встановлено, що в умовах сучасних кризових викликів, зумовлених воєнними діями, макроекономічною нестабільністю та трансформацією зовнішнього середовища, інвестиційна безпека підприємств набуває ключового значення як визначальний фактор їх стійкого функціонування та розвитку.

Доведено, що формування ефективної системи управління інвестиційною безпекою підприємства сприяє мінімізації ризиків, підвищенню ефективності використання ресурсів та забезпеченню узгодження інтересів усіх учасників інвестиційного процесу. Це, у свою чергу, створює передумови для відновлення інвестиційної активності підприємств і забезпечення їх сталого розвитку в післявоєнний період.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці прикладних інструментів оцінювання рівня інвестиційної безпеки підприємств з урахуванням галузевих особливостей, а також у вдосконаленні методів інтеграції обліково-аналітичних систем із сучасними цифровими технологіями управління.

Література

1. Башкова Д. О. Аналіз корисності інформації бухгалтерської звітності при прийнятті рішень інвесторами та необхідність її поліпшення. *Економічний форум*. 2018. № 3. С. 204-206. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2018_3_36.pdf
2. Бухгалтерський облік в Україні / Р. Л.Хамяна та ін. Львів. Інтелект-Захід. 2012. 1072 с.
3. Дехтяр Н. А., Дейнека О. В. Фінансово-економічна безпека підприємства : сутність та механізм забезпечення. Стратегії економічного розвитку: держава, регіон, підприємство : колективна монографія : у 2-х т. ; за заг. ред. К.С. Шапошникова та ін. Херсон : Гельветика, 2015. Т. 2. С. 1–17.
4. Економічний аналіз / М.А. Болух, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. К. КНЕУ. 2010. 540 с.
5. Кравченко М. В., Ященко В. В. Методичні підходи та теоретичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. С. 67-72. URL: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2019/35-2019/11.pdf>
6. Лаговська О. А., Берляк Г. В. Сутність інвестиційної безпеки підприємства та її місце у системі економічної безпеки. *Вісник ЖДТУ*. 2018. № 4 (66). С. 74–81.
7. Мошенський С. З. Економічний аналіз. Житомир. Рута. 2017. 704 с.
8. Ортинський В. Л., Керницький І. С., Живко З. Б. Економічна безпека підприємств, організацій та установ. К. Правова єдність. 2019. 544 с.
9. Сімчук А. Р. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємств. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/395.pdf>

References

1. Bashkova, D. O. (2018), “Analysis of the usefulness of accounting information in decision-making by investors and the need for its improvement”, *Economic Forum*, vol. 3, pp. 204-206, available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2018_3_36.pdf (Accessed 10 April 2026).
2. Khamyana, R. L. (2012), *Bukhhalters'kyj oblik v Ukraini [Accounting in Ukraine]*, Intellect-West, Lviv, Ukraine.
3. Dekhtyar, N. A. and Deyneka, O. V. (2015), “Financial and economic security of the enterprise: essence and mechanism of provision”, [Strategies of economic development: state, region, enterprise: collective monograph: in 2 vols], *Gelvetika*, Kherson, Ukraine, Vol. 2, pp. 1–17.
4. Bolyukh, M.A. Burchevsky, V.Z. and Horbatok; M.I. (2010), *Ekonomichnyj analiz [Economic analysis]*, KNEU, Kyiv, Ukraine.
5. Kravchenko, M. V. and Yashchenko, V. V. (2019), “Methodological approaches and theoretical aspects of accounting and analytical support of the financial and economic security system”, *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University*, pp. 67-72, available at: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2019/35-2019/11.pdf> (Accessed 10 April 2026).
6. Lagovska, O. A. and Berlyak, G. V. (2018), “The essence of the investment security of an enterprise and its place in the system of economic security”, *Bulletin of ZhDTU*, vol. 4 (66), pp. 74–81.
7. Moshensky, S. Z. (2017), *Ekonomichnyj analiz [Economic analysis]*, Ruta, Zhytomyr, Ukraine.
8. Ortynsky, V. L., Kernytsky, I. S. and Zhivko, Z. B. (2019), *Ekonomichna bezpeka pidpriemstv, orhanizatsij ta ustanov [Economic security of enterprises, organizations and institutions]*, Legal Unity, Kyiv, Ukraine.
9. Simchuk, A. R. (2019), “Mechanism for ensuring the economic security of enterprises”, available at: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/395.pdf> (Accessed 10 April 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 24.04.26

Прорецензовано / Revised: 05.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26